

Hogeschool Arnhem en Nijmegen

Onderzoeksevaluatie van Kenniscentrum HAN SOCIAAL

Inleiding

Dit rapport bevat de beoordeling van de kwaliteit van het onderzoek en de organisatie van het Kenniscentrum HAN SOCIAAL van Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) in de periode 2011 - november 2017. De visitatiecommissie die de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door het kenniscentrum, in opdracht van de HAN en in overleg met de NQA. De NQA heeft de leden van de commissie gecontroleerd op hun onafhankelijkheid en deskundigheid. De visitatiecommissie bestond uit:

De heer dr. A. Reverda, voorzitter (voorzitter, deskundige praktijkgericht onderzoek)

De heer F. Bovenberg (commissielid, werkvelddeskundige)

Mevrouw drs. H. Jumelet (commissielid, onderwijsdeskundige)

Mevrouw ir. M. Dekker-Joziase, senior auditor van NQA, trad op als secretaris van de commissie. Zie bijlage 3 voor informatie over functies en expertise van elk van de commissieleden.

De onderzoeksevaluatie van het Kenniscentrum HAN SOCIAAL is uitgevoerd conform het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek 2016-2022 van de Vereniging Hogescholen.

Uitvoering van de evaluatie

De commissie heeft ter voorbereiding op het visitatiebezoek een aantal documenten ontvangen, waaronder een kritische reflectie en een selectie van (onderzoeks)producten en publicaties (zie bijlage 1). De selectie is genomen vanuit de onderzoekslijn met vier onderliggende samenhangende thema's en vertegenwoordigt de breedte van de output. De commissie heeft zich op basis van de verschillende documenten een eerste beeld gevormd van het kenniscentrum.

Voorafgaand aan het bezoek heeft de commissie vergaderd. In de vergadering hebben de commissieleden de eerste bevindingen met elkaar gewisseld en zijn de gesprekken inhoudelijk voorbereid. Op 16 november 2017 heeft de commissie een bezoek aan het kenniscentrum gebracht. Tijdens het bezoek zijn aanvullende documenten bestudeerd en gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders die bij het kenniscentrum betrokken zijn (zie bijlage 2).

Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft de commissie tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Opbouw van het rapport

Het rapport is opgesteld conform de vijf standaarden van het bovengenoemde *Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek 2016-2022* en beschrijft de bevindingen, overwegingen, conclusies en aanbevelingen van de commissie.

In hoofdstuk 1 wordt een karakteristiek gegeven van de HAN en het kenniscentrum HAN SOCIAAL. In hoofdstuk 2 worden de bevindingen en conclusies van de commissie ten aanzien van de vijf standaarden van het brancheprotocol beschreven. Hoofdstuk 3 bevat de oordelen van

de commissie op de standaarden en het eindoordeel. Hoofdstuk 4 geeft een aantal aanbevelingen.

De visitatiecommissie verklaart dat de beoordeling van het kenniscentrum in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 8 maart 2018

Voorzitter

dr. A. Reverda

Secretaris

ir. M. Dekker-Joziase

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Inhoudsopgave	5
1. Karakteristiek	7
2. Standaarden	9
3. Eindoordeel	29
Aanbevelingen	31
Bijlagen	35
Bijlage 1 Bestudeerde documenten	37
Bijlage 2 Bezoekprogramma	38
Bijlage 3 Deskundigheid leden visitatiecommissie en lead-auditor	41
Bijlage 4 Onafhankelijkheidsverklaringen leden visitatiecommissie	42

1. Karakteristiek

HAN SOCIAAL is onderdeel van de grootste HAN-faculteit: Gezondheid, Gedrag en Maatschappij (FGGM). Per 1 januari 2017 is het kenniscentrum verbonden aan de instituten Sociale en Pedagogische Studies (ISPS) en Maatschappelijke en Sociaal-Culturele Studies (IMSS). Het kenniscentrum werkt als een resultaatverantwoordelijk team binnen ISPS. Het kenniscentrum zal op termijn onderdeel worden van het nieuw te vormen Instituut Sociaal Werk, met onder andere de brede bacheloropleiding Sociaal Werk. Met deze positionering wordt beoogd het onderwijs en onderzoek dichter bij elkaar te organiseren en een nauwere band tussen onderwijs en onderzoek te creëren. Daarnaast zijn er mogelijkheden om ook breder samen te werken met bijvoorbeeld de onderwijsprogramma's verpleegkunde, toegepaste psychologie en ergotherapie en de master opleidingen.

Kenniscentrum HAN SOCIAAL bestaat sinds 2009. Het kenniscentrum is gestart met vijf lectoraten, waarvan er inmiddels één is beëindigd na twee lectoraatsperiodes. In 2015 is het lectoraat Sociale en Methodische Aspecten van de Psychiatrische Zorg toegevoegd. Het kenniscentrum omvat de volgende vijf lectoraten:

- Levensloopbegeleiding bij Autisme (LbA);
- Sociale en Methodische Aspecten van Psychiatrische Zorg (SMAPZ);
- Versterken van Sociale Kwaliteit (VSK);
- Werkzame Factoren in de Jeugd- en Opvoedhulp (WFJO);
- Zorg voor Mensen met een Verstandelijke Beperking (ZMVB).

Het kenniscentrum heeft sinds de vorige evaluatie in januari 2011 via een gericht verbeterplan gewerkt aan de ontvangen adviezen. Dit is getoetst in een interne midterm review in 2014.

Adviezen waren:

- aanscherping van de missie en daarmee het profiel en de doelstellingen van HAN SOCIAAL als geheel, vanuit een duidelijke positiebepaling in het brede domein van zorg en welzijn, met name de argumentatie voor de keuze van een doelgroepgerichte benadering vanuit de afzonderlijke lectoraten;
- aanscherping van het profiel binnen het brede veld van zorg en welzijn in samenwerking met het onderwijs, het kennisdomein en het werkveld. Betrek werkveld en onderwijs bij de strategische koersbepaling;
- verbetering van de voorwaarden van de verbinding tussen onderwijs en onderzoek en daarmee de draagkracht vanuit de opleidingen voor onderzoek te vergroten;
- uitwerking van een helder publicatie- en relatiebeleid, waarmee de toegankelijkheid van de producten en resultaten van onderzoek wordt vergroot.

In totaal werkten in 2016 bij HAN SOCIAAL 27 medewerkers (19,35 fte), waarvan 2,71 fte lectoren, 2,45 fte associate lectoren, 8,56 fte (docent)onderzoekers en 1,94 fte promovendi.

2. Standaarden

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van de commissie ten aanzien van de vijf standaarden uit het 'Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek 2016-2022' (zie ook Inleiding).

Standaard 1

De onderzoekseenheid heeft een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijhorende doelen die zijn geoperationaliseerd in een aantal indicatoren.

Missie en onderzoeksprofiel

In 2012 heeft HAN SOCIAAL, mede op basis van de adviezen vanuit de vorige onderzoeksevaluatie, een gemeenschappelijke visie, missie en onderzoeksprogrammering opgesteld, die medio 2015 zijn herijkt.

Het kenniscentrum heeft een uitgebreide visie en missie geformuleerd. Kern van de missie is: *'HAN SOCIAAL ontwikkelt kennis om mensen in kwetsbare situaties te ondersteunen bij een waardig leven – met en voor anderen'*. Uit de visie blijkt dat daarbij 'speciale aandacht uitgaat naar de verbinding tussen eerste, tweede en derdelijns zorg, met een accent op aansluiting op de leefwereld en het eigen perspectief van mensen en hun naasten'. 'HAN SOCIAAL heeft expertise over specifieke groepen zoals jeugdigen en volwassenen met ontwikkelingsstoornissen, psychische stoornissen of een verstandelijke beperking, en mensen in kwetsbare leefomgevingen'. Het kenniscentrum heeft er bewust voor gekozen een doelgroepenbenadering te handhaven bij vier van de vijf lectoraten. Het vijfde lectoraat Versterken van Sociale Kwaliteit werkt doelgroepoverstijgend.

Het kenniscentrum heeft zijn missie en visie extern gevalideerd aan de hand van vragen vanuit het werkveld, vanuit het onderwijs en vanuit het kennisdomein, onder andere via de gemeenschappelijke adviesraad van het kenniscentrum en het toenmalige Instituut Sociale Studies. Samen met externe partijen werkt het kenniscentrum aan een meer gemeenschappelijke agendering van maatschappelijke kwesties, waar partijen zich meerjarig aan kunnen verbinden, bijvoorbeeld armoede, eenzaamheid en sociale uitbuiting.

Per januari 2017 is HAN SOCIAAL dichter bij het onderwijs gepositioneerd door de verbinding aan de twee onderwijsinstututen Sociale en Pedagogische Studies (ISPS) en Maatschappelijke en Sociaal-culturele Studies (IMSS). Op termijn zal het kenniscentrum onderdeel worden van het nieuw op te richten Instituut Sociaal Werk.

HAN SOCIAAL heeft, volgens de commissie een ambitieuze missie, die enthousiasme uitstraalt, is opgesteld samen met de netwerken in het werkveld en wordt afgestemd met de onderwijsinstututen. Dit past bij de visie van de HAN dat onderzoek, onderwijs en praktijk binnen de HAN nauw met elkaar samenwerken. HAN SOCIAAL streeft er naar dat onderwijs en onderzoek een logisch samenhangend geheel vormen in 2020 en wil uitblinken in de interactie

met het werkveld. De commissie waardeert het dat het kenniscentrum haar visie en missie heeft aangescherpt tot meer overkoepelende en gemeenschappelijke visie en doelen voor de onderzoekslijn met onderliggende thema's. Er zijn duidelijk goede stappen gezet sinds 2011. Wel zijn de missie en visie breed geformuleerd. De commissie is van mening dat deze meer kan worden afgebakend naar de primaire taakstelling, te weten uitvoering van onderzoek en ontwikkeling van relevante kennis op het sociale domein, en naar de specifieke partners. De commissie adviseert de missieaanscherping verder door te zetten met aandacht voor de rol ten aanzien van de eigen regio/lokale partners en wat het kenniscentrum vanuit zijn onderzoeksrol wil betekenen voor het onderwijs binnen de HAN en voor partners in het werkveld. Daar is draagvlak voor, ook vanuit de faculteit die gericht investeert in de vorming van het instituut Sociaal Werk en de brede bacheloropleiding Social Work. Het kenniscentrum kan daarbij de eigen positionering vanuit zijn onderzoeksprofiel versterken door gerichte, selectieve partnerschappen aan te gaan, passend bij de missie.

In aansluiting op de missie, hanteert HAN SOCIAAL als centrale onderzoekslijn: de participatie van kwetsbare burgers in de maatschappij. Dit geeft aan dat het onderzoeksprofiel wordt gekenmerkt door: meervoudig perspectief, inclusief onderzoek en gerichtheid op verbetering en innovatie. Het kenniscentrum heeft daarbij een brede focus op zowel welzijns-, zorg- als samenlevingsvraagstukken en de onderlinge samenhang en integraliteit tussen deze vraagstukken. Met de onderzoeken wil het kenniscentrum bijdragen aan de ontwikkeling van het kennisdomein, onderwijsontwikkeling, de beroepsontwikkeling, de kwaliteit van hulp- en dienstverlening en aan het beleid. De driehoek onderzoek-onderwijs-werkveld staat centraal, en krijgt vorm in het uitgangspunt dat het onderzoek plaats vindt op basis van co-creatie met professionals en burgers, met ook aandacht voor beleid. Met de nieuwe positionering van het kenniscentrum wordt de verbinding tussen onderwijs en onderzoek nauwer aangehaald via de ontwikkeling van krachtige leeromgevingen. Dit past bij de HAN-ambities en kaders¹, waar de driehoek onderwijs-onderzoek-werkveld een belangrijk uitgangspunt is voor de onderzoeksprogrammering rond de drie zwaartepunten Health, Sustainable Energy & Environment en Smart Region. HAN SOCIAAL werkt aan de aansluiting op de zwaartepunten Health en Smart Region.

De samenwerking met het onderwijs kan beter. Het is van belang dat de samenwerking tot uitdrukking komt in de missie en de visie. Gezamenlijke focuspunten kunnen daarbij helpen. Als de missie en visie van onderwijs en onderzoek gezamenlijke focuspunten kennen, is helder welke richting gekozen wordt. Met andere woorden, waar sta je voor met de samenwerking en waar gá je voor? Dan kan het kenniscentrum meer gezamenlijk met het onderwijs de grote vraagstukken uit het regionale werkveld in kaart brengen en oppakken. Van daaruit kan ook meer kennis (inter)nationaal worden gegeneraliseerd en kan een breed palet aan wisselende projecten worden uitgerold.

---

¹ Instellingsplan 2016-2020.

Onderzoeksprogramma

Het onderzoek richt zich de komende jaren op één onderzoeklijn 'Participatie van kwetsbare burgers in de maatschappij' en de vier daarvan afgeleide thema's:

- Perspectief van de burger, dit thema richt zich op burgerparticipatie vanuit een levensloopperspectief, in het bijzonder op de ondersteuning van keuzemogelijkheden van kwetsbare burgers en het ontwerpen van vraaggericht aanbod in de zorg- en dienstverlening.
- Maatschappelijke ondersteuning, dit thema richt zich op het benutten van de capaciteiten en de kracht van burgers om samenredzaamheid in de leefomgeving te bevorderen en de effecten op de inzet van de professional.
- Relatie burger-professional, dit thema richt zich op de veranderende houding van de professional van ondersteuner naar facilitator en van hulpverlener naar zorgregisseur.
- Sociale technologie, dit thema richt zich op de inzet van technologische middelen bij sociale en psychologische interventies. Het betreft innovatieve middelen die mensen ondersteunen in de sociale en psychologische aspecten van hun persoonlijk functioneren in de samenleving.

Deze thema's zijn tot stand gekomen in interactie met het werkveld en de opleidingen en afgestemd met de adviesraad.

Het onderzoek komt voort uit maatschappelijke en professionele vraagstukken en moet bijdragen aan innovaties in het werkveld en kennis leveren die wordt ingebed in de bachelor- en masteropleidingen. Het betreft veelal actie- en ontwerpgericht onderzoek. Onderzoek vindt plaats in verschillende vormen: leerwerkplaatsen, onderzoeks- en leergemeenschappen, innovatieafdelingen, bijvoorbeeld in het Ixperium Health en het Civil Society Lab. Onderzoeken zijn de laatste jaren steeds meer inclusief: burgers, cliënten, professionals, docenten en studenten zijn partner in de vraagarticulatie en de uitvoering van het onderzoek. Dit levert kennis en innovaties vanuit een meervoudig perspectief. Zo is bij voorbeeld in de voorgaande jaren in drie leerwerkplaatsen met het werkveld en het onderwijs gewerkt aan de onderwerpen Ervaringsdeskundigheid, Sociale technologie en Intersectoraal Werken.

De commissie constateert dat nieuwe onderzoeksprogrammering volgens de vier thema's enthousiasmeert. De thema's zijn herkenbaar voor en passen bij de vraagstukken vanuit het werkveld en het onderwijs. De thema's bieden samenhang voor de onderzoeksprojecten. Echter, agendering van maatschappelijke thema's vindt nu vooral plaats tussen werkveld en onderzoek. Het onderwijs is daar nog niet een consistente partner in. HAN SOCIAAL heeft veel activiteiten in het onderwijs die via de thema's meer in samenhang kunnen worden gebracht. Waarmee ook meer focus kan ontstaan. De positionering in en aansluiting op het onderwijs binnen de instituten ISPS en IMSS en de opleiding Social Work in ontwikkeling biedt daar goede mogelijkheden toe. Het kenniscentrum participeert al in de opzet van de opleiding Social Work. Het kenniscentrum wordt steeds meer herkend en gevonden op de vier thema's door het werkveld en door het onderwijs. Het panel adviseert de vraagstukken vanuit het werkveld en vanuit het onderwijs consequent te blijven toetsen aan de vier centrale thema's en daar gerichte keuzes aan te verbinden om de focus op de vier thema's te kunnen behouden.

Doelen en indicatoren

Het leveren van een goede en gelijkwaardige bijdrage binnen de driehoek onderzoek-onderwijs-werkveld is een belangrijk doel voor het kenniscentrum. HAN SOCIAAL slaagt erin daar gerichte invulling aan te geven, waarbij er vooral veel partnerschappen zijn met het werkveld. De partnerschappen met het onderwijs, door de vorming van het instituut Sociaal Werk, moeten nog meer afstemming krijgen om invulling te geven aan gelijkwaardig partnerschap. De commissie vindt het positief dat HAN SOCIAAL zitting krijgt in het managementteam van het instituut Sociaal Werk, zodat directe invloed en afstemming mogelijk is op basis van meer gelijkwaardigheid en gelijkwaardige inbreng. Het panel adviseert daarbij ook een goede afstemming te zoeken op de gezamenlijke doelen en de vaststelling van indicatoren om te meten en te borgen of de gewenste doelen worden behaald. Het borgen en structureel verankeren van het onderzoek binnen het onderwijs is een verbeterpunt.

HAN SOCIAAL hanteert een uitgebreide set van zowel kwalitatieve, maar vooral kwantitatieve indicatoren met streefwaarden voor de periode 2012-2017. Deze zijn in 2012 afgeleid van het *Handboek Kwaliteitszorg Onderzoek HAN*, de zelfevaluatie van het kenniscentrum uit 2010, de indicatoren van de HBO-raad, indicatoren voor het jaarverslag, de prestatie-indicatoren HAN en het strategisch onderzoeksbeleid van de HAN.

De indicatoren zijn gericht op de gerealiseerde omzet en inzet, de geleverde producten voor onderwijs/professionalisering door/van medewerkers, producten voor beroepspraktijk en maatschappij, producten voor het kennisdomein, het gebruik van deze producten en de waardering voor deze producten. In de jaarverslagen zijn deze gegevens nader gespecificeerd. De commissie vindt de indicatoren te gedetailleerd, en daarmee ook een te omvangrijke set om op te sturen. De relatie tussen de indicatoren en de doelen en missie van het kenniscentrum is niet duidelijk gespecificeerd. Een aantal indicatoren wordt dusdanig ruim behaald dat er geen sturingskracht vanuit gaat. De commissie adviseert om met de aanscherping van de missie en de eigen positionering binnen Sociaal Werk ook een aanscherping aan te brengen in de set indicatoren.

Relevantie, uitdagendheid en ambitie

De commissie is van mening dat het onderzoeksprofiel en het onderzoeksprogramma relevant zijn en, met verdere aanscherping van de indicatoren als boven aangeduid, voor het werkveld en het onderwijs zeker ambitieuze en uitdagend zijn. Dit wordt bevestigd in de gesprekken met vertegenwoordigers uit het werkveld en uit het onderwijs. Interne en externe stakeholders waarderen het onderzoeksprogramma en de vier centrale thema's als relevant en ambitieus bij huidige maatschappelijke vraagstukken in tijden van transitie en transformatie in het sociale domein en rondom de participatiesamenleving. De ambitie is groot om via onderzoek en kennisontwikkeling werkelijk bij te dragen aan de ondersteuning van mensen in kwetsbare situaties bij een waardig leven.

Met verdere aanscherping van de missie en visie kan er nog meer focus ontstaan en kan de onderscheidbaarheid en het eigen karakter van HAN SOCIAAL verder groeien. De vraagarticulatie van het onderzoek binnen HAN SOCIAAL kan nog worden versterkt door vanuit de vier gekozen thema's de passende vraagstellingen uit het werkveld op te pakken en wederzijds interessante vraagstukken te onderzoeken. Naast de onderwerpen die vanuit het

werkveld worden aangedragen geeft de commissie in overweging ook ruimte te (blijven) bieden aan autonome onderzoeksprojecten, m.a.w. ook een eigen positie in te nemen voor de agendering van relevante onderzoeksprojecten.

De commissie is overtuigd van de relevantie van het kenniscentrum voor het sociale domein, getuige de onderzoeks- en projectenagenda en de uitgebreide regionale contacten. Ook weet het kenniscentrum zich goed te positioneren in de landelijke en internationale netwerken. De ambitie echter om ook een prominentere rol te spelen in de landelijke en internationale kennisfora zou het kenniscentrum explicieter moeten formuleren.

Conclusie

HAN SOCIAAL heeft in voorgaande jaren geïnvesteerd in een meer gezamenlijke en ambitieuze missie en visie die de onderzoekslijn en onderliggende thema's van HS onderling verbindt. Dit is een positieve ontwikkeling, die volgens de commissie, in de huidige ontwikkelingsfase kan worden doorgezet. Enerzijds door meer focus aan te brengen op de aansluiting op de relevante vraagstukken uit het eigen regionale werkveld. Anderzijds geeft de vorming van het instituut Sociale Studies nu goede mogelijkheden om in de relatie met het onderwijs een duidelijker focus aan te brengen. Het kenniscentrum heeft met het werkveld goede banden via een groot netwerk. De commissie constateert dat HAN SOCIAAL de missie meer aan de vier onderzoeksthema's kan relateren en daarmee dichterbij haar primaire taakstelling kan blijven. De thema's geven een heldere afbakening voor de doelen en taken. De thema's zijn relevant voor zowel werkveld als onderwijs.

Het onderzoeksprogramma met de vier thema's oogt fris en helder en is met enthousiasme vanuit het werkveld en vanuit opleidingsvragen opgebouwd. Het onderzoeksprogramma is breed en wordt met de concrete onderzoeksprojecten helderder qua invulling en afbakening. De driehoek onderzoek-onderwijs-praktijk krijgt steeds beter vorm. Er is duidelijk draagvlak voor. Het kenniscentrum moet kritisch blijven op filtering en ordening van de vraagstukken vanuit het werkveld en het onderwijs om de professionele autonomie en onafhankelijkheid van het onderzoek goed te borgen. Het huidige onderwijsprogramma past bij de missie en visie. De onderzoeksthema's en onderliggende onderwerpen bieden ook houvast voor het bepalen van de centrale issues voor het bachelorprogramma Social Work. Het is positief dat het kenniscentrum participeert in deze discussies en het biedt de kans om de lijn onderwijs-onderzoek meer structureel vorm te geven en een plaats te geven in de visie.

De commissie komt op basis van bovenstaande overwegingen voor standaard 1 tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 2

De wijze waarop de eenheid is georganiseerd, de inzet van mensen en middelen en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties maken de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk.

Organisatie

Tot medio 2016 heeft HAN SOCIAAL gewerkt met een leading lector die ook zitting had in het managementteam van de faculteit. Sinds 1 januari 2017 is het kenniscentrum HAN SOCIAAL verbonden aan het Instituut Sociale en Pedagogische Studies en het Instituut voor Maatschappelijke en Sociaal-Culturele Studies en zal op den duur deel uitmaken van het Instituut Sociale Studies, dat nu in oprichting is. Daarmee zijn onderwijs en onderzoek dichter bij elkaar georganiseerd binnen de HAN als meer gelijkwaardiger partners en als stevige sparringpartner voor het werkveld (Koersplan Gezondheid, Gedrag en Maatschappij).

HAN SOCIAAL is een resultaatverantwoordelijk team binnen ISPS en is met één lector vertegenwoordigd in de regiegroep Sociaal Werk (vorming van het instituut Sociale Studies en de bachelor Social Work). HAN SOCIAAL is de thuisbasis voor lectoren, promovendi en vaste onderzoekers. Docentonderzoekers en studenten hebben hun thuisbasis bij de eigen opleiding.

Qua overlegstructuur hanteert het kenniscentrum een zeswekelijks lectorenoverleg en is er twee keer per jaar overleg met de directies ISPS en IMSS. Maandelijks is er een bedrijfsmatig overleg. Op inhoudelijke en methodologisch vlak zijn er zeswekelijkse researchbijeenkomsten voor alle lectoren en onderzoekers/kenniskringleden. Maandelijks zijn er lunchbijeenkomsten waar onderzoekers projectresultaten presenteren. HAN SOCIAAL heeft structureel zitting in de regiegroep Social Work, waar gezamenlijk met docenten, studenten en werkveld wordt gesproken over de ontwikkeling van het propedeuse- en hoofdfase-onderwijs van de brede bachelor Social Work. Daarin wordt ook de input op meer strategisch niveau meegenomen vanuit het halfjaarlijkse overleg met de adviesraad (instituten, kenniscentrum en werkveld).

De commissie constateert dat HAN SOCIAAL zich in een transitie bevindt waarbij de regiegroep Social Work mogelijk een centrale spil zal vormen in de afstemming tussen het kenniscentrum en het onderwijs. Het is duidelijk waar HAN SOCIAAL heen wil met het onderwijs en met het werkveld. Nog niet helemaal helder is de wijze waarop dit wordt gegarandeerd qua inzet en middelen en hoe dit wordt geborgd. De commissie heeft er vertrouwen in dat het kenniscentrum in de huidige organisatie een goede koers vaart, maar vraagt daarbij wel aandacht voor een helderder borging vanuit de missie en visie op onderzoek in de nieuwe ontwikkelingen als het Instituut Sociale Studies en de Bachelor Social Work.

Portfolio

De commissie heeft de showcases en onderzoekslijn met onderliggende thema's van HAN SOCIAAL bekeken en constateert dat de onderzoeksprojecten een brede scope vertonen (Onderzoeksprogrammering Kenniscentrum HAN SOCIAAL), die past bij de brede missie en visie. Vanuit de leerwerkplaatsen is er een grote diversiteit aan soorten onderzoek en aan output:

peerreviewed wetenschappelijke artikelen, bijdragen aan curriculumontwikkeling, artikelen in vakbladen en concrete producten en instrumenten waar de praktijk mee aan de slag kan. De commissie adviseert nog meer focus aan te brengen in de onderzoeksprogrammering conform de expertises van de lectoraten. Uit gesprekken blijkt dat de lectoren elkaar inmiddels goed weten te vinden in hun overleg over aansluiting van projecten op het onderzoeksprofiel. HAN SOCIAAL is er voorgaande jaren in geslaagd een aantal vaste onderzoekers in te zetten op langer-lopende onderzoeksprojecten. De commissie vindt dit een goede opzet, dat stabiliteit biedt in de zeer gevarieerde onderzoeksvragen die op het kenniscentrum afkomen. De commissie adviseert de aansluiting van deze onderzoeksprojecten op de thema's goed te blijven borgen en zo voldoende massa in huis te houden voor continuïteit.

Middelen en mensen

Binnen HAN SOCIAAL werkten in 2016 zes lectoren (2,71 fte), drie associate lectoren (2,45 fte, twee zijn in 2017 lector geworden), 44 (docent)onderzoekers (8,56 fte) en zeven promovendi (1,94 fte). Sinds vorige onderzoeksevaluatie is een aantal sterke onderzoekers aangetrokken als trekker/onderzoeker voor de onderzoeksprojecten. Zes medewerkers bieden ondersteuning (3,69 fte). Bij het onderzoek participeerden in 2016 160 studenten. De onderzoekskwaliteit en expertise wordt geborgd in de vaste kern van (associate) lectoren en (senior)onderzoekers. Zo ontstaat een evenwichtige samenstelling van kenniskringen met vaste senioronderzoekers voor expertkennis en een flexibele schil van docentonderzoekers en studenten.

De commissie heeft de financiële gegevens van HAN SOCIAAL bekeken en stelt vast dat het kenniscentrum inkomsten heeft uit eerste, tweede en derde geldstroom. Het totale budget vertoont een lichte stijging per jaar. In 2015 was er een piek aan eerste geldstroom (1.740.000) door extra gelden vanuit de faculteit voor verbinding onderwijs-onderzoek en door opname van het lectoraat SMAPZ. De meeste inkomsten komen uit de eerste geldstroom. Het budget eerste geldstroom is gestegen in voorgaande jaren (mede als gevolg van het starten van een vijfde lectoraat) en bedroeg in 2016 € 1.260.000. HAN SOCIAAL is voorgaande jaren succesvol geweest in het binnenhalen van jaarlijks ruim 4 tot 5 ton aan tweede geldstroom, waaronder RAAK-subsidies (80-100.000 en in 2015 zelfs 170.000 door aanvraag RAAK Powertools en door RAAK Pro aanvraag bij lectoraat Levensloopbegeleiding bij Autisme. Via contractactiviteiten (derde geldstroom) werd in 2016 circa 300.000 euro binnengehaald. Dit is een redelijk stabiele inkomstenbron.

De commissie stelt vast dat HAN SOCIAAL redelijk stabiele inkomsten heeft, met een lichte stijging. De eerste geldstroom bedraagt circa 65% van het totaal. De tweede en derde geldstroom leveren respectievelijk circa 20 % en 15% van de totale inkomsten. De commissie vindt het positief dat bij vrijwel alle projecten sprake is van cofinanciering door werkveldpartners. Dit bevestigt het draagvlak vanuit het werkveld en het belang van het onderzoek voor het werkveld. De commissie wijst erop dat de omvang van de tweede en derde geldstroom niet mag leiden tot "verwatering" van de onderzoeksautonomie (de klant mag nooit een resultaat kunnen kopen). De commissie heeft een aantal voorbeelden gezien van projecten waarbij dat nu aantoonbaar is uitgesloten. Het streven om jaarlijks minimaal 150.000 per fte lector uit tweede en derde geldstroom te halen wordt ruim gehaald.

Voor de komende jaren zullen de extra bijdragen vanuit de faculteit afnemen. Uit gesprekken blijkt dat de lectoren zich hiervan bewust zijn. Zij geven aan bezorgd te zijn voor de afname van middelen uit de eerste geldstroom, waardoor er een te grote afhankelijkheid kan ontstaan van externe middelen. Daarnaast zijn zij er al geruime tijd mee bezig om gericht in te zetten op het binnenhalen van markt- en subsidieprojecten. Zij merken dat de herkenbaarheid van de vier onderzoeksthema's daarin een positieve rol speelt. Het werkveld weet het kenniscentrum op de vier thema's steeds beter te vinden. De zichtbaarheid en de onderzoeksreputatie van het kenniscentrum groeien. Dit vindt de commissie een positieve ontwikkeling.

De commissie stelt vast dat er voldoende financiële middelen en balans zijn om de ambities waar te maken. Dat ligt niet altijd voor de hand. Natuurlijk krijgt het kenniscentrum veel voor elkaar met de beschikbare middelen en mensen. Ook weet HAN SOCIAAL dat het scherp aan de wind moet varen qua financiële middelen. Dan nog heeft HAN Sociaal in vorige jaren afscheid genomen van een aantal tijdelijke onderzoekers, ondersteuners en kenniskringleden. Dit als gevolg van afnemende budgetten, waaronder die van de eerste geldstroom. De commissie is van mening dat een meerjaren contract tussen onderzoek en onderwijs de onderlinge verwachtingen en investeringen doet stabiliseren; daarbij moet vooral helder zijn dat ook de eerste geldstroom het belang van investeren in onderzoek onderschrijft. In dit verband werkt het kenniscentrum met de onderwijsinstellingen toe naar een vast aantal fte inzet vanuit het onderwijs voor onderzoek om een betere balans te bereiken tussen inzet van mensen en middelen en de ambities. Van daaruit ziet men verder groeimogelijkheden op de onderzoeksthema's. De commissie steunt deze ontwikkeling die de transitie van het kenniscentrum als projectorganisatie naar een meer netwerkorganisatie (driehoek onderwijs, onderzoek, werkveld) verder kan helpen vormgeven.

Vanuit de cv-gegevens van medewerkers constateert de commissie dat (associate)lectoren beschikken over ruime onderzoekservaring, evenals de vaste onderzoekers. Zij verzorgen de basis van de onderzoeksprojecten. De achtergronden van de lectoren en onderzoekers passen bij de kennisdomeinen binnen het kenniscentrum.

Uit de verantwoording van de streefwaarden 2012 – 2017 en de daarbij behorende jaarverslagen blijkt ook dat ook studenten en docenten in voldoende mate en structureel betrokken worden bij het onderzoek en dat de genoemde streefcijfers ruim gehaald worden. Blijkbaar weten docenten en studenten de weg naar het kenniscentrum te vinden.

Samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties

HAN SOCIAAL werkt samen met veel opleidingen van binnen en buiten de faculteit: CMV, MWD, Pedagogiek, SPH, de masters Social Work en Pedagogiek en ook Verpleegkunde, Ergotherapie, Logopedie, Creatieve Therapie en Toegepast Psychologie. Ook zijn er samenwerkingsverbanden met andere lectoraten – vooral in de projecten - , bijvoorbeeld de vier lectoraten van het kenniscentrum Duurzame Zorg en lectoraten op het gebied van Techniek, Educatie en Economie en Management. Dit varieert van lunchbijeenkomsten, presentaties, begeleiding van studenten en afstudeerders tot en met inzet van docentonderzoekers en promotieonderzoek door docenten. Conform het hogeschoolbeleid investeert het kenniscentrum in de versterking van de banden tussen onderwijs en onderzoek. Dit gebeurt onder andere tijdens de bijeenkomsten in 2017 met de opleidingen en met alumni, gericht op het vaststellen van de centrale onderwerpen voor samenwerking. De lectoren geven daar ook informatie over de mogelijkheden van het

kenniscentrum bij de opzet van het instituut Sociale Studies, bij de versterking van het onderwijs en bij het bieden van interessante onderzoeksopdrachten voor zowel docenten als studenten. Het kenniscentrum is met het instituut bezig met de vorming van professionele leergemeenschappen, waarbij ook werkveldpartners participeren. Belangrijk ontwikkelpunt daarbij is het simultaan laten verlopen van de organisatie en de werkprocessen van onderzoek en onderwijs. Ter verduidelijking: de verschillen tussen de jaarplanning van het kenniscentrum en de schooljaarplanning van de opleidingen leveren menige agenda- en financieel-technische uitdagingen. Binnen leergemeenschappen kan dit meer gelijk worden getrokken vanwege een gedeeld programma en planning. De commissie is van mening dat de huidige organisatieveranderingen en de directe betrokkenheid bij de opzet van Social Work daar positieve uitgangspunten voor bieden. De commissie adviseert het kenniscentrum in dit verband dan ook om duidelijk positie in te nemen in de nieuw te vormen academie – als het gaat over structuur en planning – en het nieuw te vormen curriculum Social Work – als het gaat om de inhoud.

HAN SOCIAAL heeft een uitgebreid netwerk in het werkveld en met andere onderwijs- en onderzoeksinstituten, zowel regionaal als nationaal, op hbo-niveau en op universitair niveau. Het aantal structurele partnerschappen in het werkveld is toegenomen sinds de vorige evaluatie. HAN SOCIAAL heeft o.a. duurzame samenwerking in de Academische Werkplaats Jeugd Nijmegen, de Academische Werkplaats Sociaal Werk aan de Universiteit van Tilburg, de Universiteit voor Humanistiek en Movisie. Ook met sociaalwetenschappelijke en medische vakgroepen van de Radboud Universiteit, Erasmus Universiteit, Universiteit Maastricht en het Trimbos Instituut zijn er goede samenwerkingsverbanden, evenals met de hogescholen Utrecht, Zuyd, Saxion, Inholland, Windesheim en Ede.

De onderzoeksprojecten voert het kenniscentrum vrijwel altijd uit in nauwe samenwerking met burgers, hun naasten en sociale omgeving en de instellingen die ondersteuning bieden en de daar werkzame professionals en leidinggevenden. De adviesraad, ingesteld na de vorige onderzoeksevaluatie in 2011, geeft advies op strategisch en overstijgend niveau over ontwikkelingen in het werkveld en de behoefte aan onderzoek en scholing. De adviesraad neemt ook kennis van het onderzoeksprogramma en de onderzoeksthema's.

Daarbij heeft de commissie wel de indruk, dat de adviesraad een te vrijblijvende positie inneemt ten opzichte van de onderzoeksagenda en de daarbij behorende thema's. De commissie adviseert het kenniscentrum de rol van de adviesraad als reflectie- en referentieorgaan te versterken. Het is altijd goed om een externe partij mee te laten kijken naar wat men doet en hoe men dat doet.

Conclusie

De commissie concludeert dat HAN SOCIAAL beschikt over voldoende mensen en middelen om het onderzoeksprofiel en –programma vorm te geven en uit te voeren. Met de beschikbare middelen wordt veel bereikt. Middelen en mensen worden effectief en efficiënt ingezet en georganiseerd. De inzet is kwalitatief en kwantitatief voldoende om de gestelde doelen te halen (zie ook standaard 4). De nauwe banden met het werkveld en samenwerking met externe onderzoek- en onderwijsinstellingen dragen daar positief aan bij. Het feit dat er vrijwel altijd sprake is van cofinanciering in projecten uit het werkveld toont aan dat er draagvlak is voor de onderzoeksagenda. Ook de binnengehaalde onderzoeksubsidies bevestigen dit.

De veranderende positie van HAN SOCIAAL binnen de FGGM, als partner binnen de onderwijsinstellingen, levert de mogelijkheden om de al aanwezige banden met het onderwijs verder te structureren langs de lijn van het te vormen instituut Social Work. Er is duidelijk progressie vergeleken met de vorige visitatiebeoordeling in 2011. Dit proces moet echter blijvend en financieel voldoende ondersteund worden vanuit de middelen die de hogeschool/faculteit ter beschikking stelt.

HAN SOCIAAL is efficiënt en levert veel output vanuit de beschikbare middelen. Lectoren weten elkaar goed te vinden en zo de afstemming en koers goed te bepalen. Docenten en studenten weten structureel de weg naar het kenniscentrum te vinden en participeren in de onderzoeksprojecten. HAN SOCIAAL wordt gezien als inspirerende werk- en onderzoeksomgeving. De commissie adviseert de borging hiervan gerichter vast te leggen in een gerichtere beschrijving van de gezamenlijke doelen en prestatie-indicatoren vanuit onderzoek en onderwijs, zonder dat dit leidt tot over-formalisering. HAN SOCIAAL houdt zich goed staande in de organisatiestructuurverandering en kan zich met verdere aanscherping intern en extern nog steviger positioneren binnen het domein.

De commissie komt op basis van bovenstaande overwegingen voor Standaard 2 tot het oordeel **goed**.

Standaard 3

Het onderzoek van de onderzoekseenheid voldoet aan de standaarden die in het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek.

Geëxpliciteerde standaarden

HAN SOCIAAL werkt volgens de *HANdleiding Kwaliteitszorg Onderzoek* (2016), waarin de geëxpliciteerde standaarden zijn uitgewerkt voor het doen van onderzoek. Het kenniscentrum streeft praktisch relevant, methodisch grondig en ethisch verantwoord onderzoek na. Daarbij baseert men zich op het landelijke Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (BKO) 2016-2022. Het kenniscentrum streeft praktisch relevant, methodisch grondig en ethisch verantwoord onderzoek na en werkt volgens de visie op praktijkgericht onderzoek van de commissie Pijlman (Kwaliteit van Praktijkgericht Onderzoek en het Lectoraat (2017)). Dit alles resulteert in een set van elf indicatoren voor de input, output, gebruik en waardering van het onderzoek. Voor de input en output worden de landelijke rationale en definities gehanteerd. Voor het gebruik gelden de uitgewerkte HAN-criteria. Voor de waardering gelden eigen rationalen en definities van het kenniscentrum. Studenten en docenten worden met de *Handleiding Onderzoek HAN SOCIAAL* op de hoogte gebracht van de gangbare standaarden en criteria voor het doen van onderzoek. De lectoren bieden ook trainingen en workshops aan over bijvoorbeeld data-analyse of interviewtechnieken en de omgang met stakeholders.

Voor de evaluatie van de kwaliteit van het onderzoeksproces werkt HAN SOCIAAL met de in het BKO vermelde 'Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo' (2010), als leidraad voor het gedrag van onderzoekers. Daarnaast is een faculteitsbrede Ethische Adviescommissie Onderzoek ingesteld, waarin HAN SOCIAAL participeert met een lector en een beleidsmedewerker. Deze adviescommissie adviseert onderzoekers, begeleiders/docenten en studenten over de ethische en juridische aspecten bij onderzoek met mensen, onder ander via een recent uitgebrachte kennisclip over wet- en regelgeving bij onderzoek met mensen. Tijdens de gesprekken werd de commissie verteld dat de onderzoeksvoorstellen worden voorgelegd aan de adviescommissie.

Ook is er in de *Handleiding Onderzoek* bij het kenniscentrum HAN SOCIAAL gerichte aandacht voor het vastleggen, opslaan en archiveren van onderzoeksgegevens. Onderzoekers worden gewezen op de notitie 'Kader voor opslaan, delen, archiveren en vindbaar maken van onderzoeksdata'. De commissie is hier positief over, aangezien er vaak wordt gewerkt met persoonlijke en privacygevoelige informatie. Onderzoekers zijn verplicht om alle data en producten op te slaan in de beveiligde eigen werkomgeving van het kenniscentrum.

De commissie is van mening dat HAN SOCIAAL werkt volgens duidelijk geëxpliciteerde standaarden voor het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek en alle betrokkenen daar gericht over informeert. De Gedragscode Onderzoek is onder vaste onderzoekers bekend en kan nog meer bekendheid krijgen onder docentonderzoekers en studenten. Het kenniscentrum is daar bewust van en werkt daaraan, bijvoorbeeld bij de zeswekelijkse lunchbijeenkomsten waar alle belangstellenden aan deel kunnen nemen en bij de researchbijeenkomsten van alle vaste onderzoekers en kenniskringleden.

Bovenstaande betekent dat het kenniscentrum in ruim voldoende mate de onderzoekskwaliteit weet te borgen en transparant te maken. Ook weten lectoren elkaar goed te vinden en is samenwerking een vanzelfsprekendheid. Echter, of alle genoemde systemen ook daadwerkelijk geïnternaliseerd zijn door alle uitvoerenden in het onderzoek, is voor de commissie niet duidelijk. Ook, of alle activiteiten c.q. projecten daadwerkelijk passen binnen de kerndoelstellingen van het kenniscentrum en daartoe bijdragen, wordt niet systematisch vastgelegd. Juist als het gaat om de kwaliteit van onderzoek is het belangrijk om het (onderling) vanzelfsprekende te expliciteren en de resultaten te monitoren. De commissie adviseert hier aandacht aan te geven.

Kwaliteit onderzoek

De commissie heeft kennisgenomen van de producten uit het brede portfolio die het kenniscentrum HAN SOCIAAL heeft geproduceerd in de evaluatieperiode. De commissie heeft een vijftal showcases/onderzoekslijnen uit de volle breedte van het portfolio nader bestudeerd.

HAN SOCIAAL gebruikt diverse onderzoeksmethoden en instrumenten, passend bij de vraag en passend bij het uitgangspunt dat het perspectief van de burger centraal staat in het onderzoek. In het onderzoeksprogramma is beknopt aangegeven welke typen onderzoek er per onderzoekslijn worden uitgevoerd. Binnen de showcases wordt al duidelijk dat het kenniscentrum een grote variatie aan onderzoeksmethoden hanteert: van appreciative inquiry, design thinking en ontwerpgericht onderzoek tot meer klassieke kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden. Per showcase zijn de volgende onderzoeksmethoden gehanteerd:

Showcase 1 Leerwerkplaats Ervaringsdeskundigheid: actieonderzoek, procesevaluatie met Padlet en PATH, kwalitatieve interviews, focusgroepen

Showcase 2 Werkplaats Sociaal Domein Nijmegen: narratief onderzoek met gebruik van creatieve middelen, participatief actieonderzoek en samenwerking met ervaringsdeskundigen.

Showcase 3 Goede allianties, effectievere jeugdzorg?!: mixed method design met analyse in focusgroepen

Showcase 4 RAAK project MATCH en boek 'Verward in Nederland': 4-jarige cohortstudie met bijna 300 cliënten, gerandomiseerde studie naar effect van bestaande methode, ontwikkelstudie naar zorg door huisarts en kwalitatieve studie naar afsluiten zorg).

Showcase 5: project Powertools: co-design, dialogische betekenisgeving van onderzoeksresultaten, evalueren vanuit verschillende perspectieven.

De commissie is onder de indruk van de hoeveelheid artikelen, publicaties en producten die HAN SOCIAAL in de evaluatieperiode heeft geproduceerd. Uit de informatie en uit de gesprekken die de commissie heeft gevoerd is duidelijk dat de kwaliteit van het onderzoek goed is. Veel publicaties vinden plaats in peer-reviewed tijdschriften en in vakbladen en via presentatie/bijdragen op (internationale) congressen en symposia. Veel onderzoeken krijgen een vervolg in afgeleide onderzoeken en vervolgoopdrachten of via promotieplaatsen of NWO-beurzen. Ook het feit dat het werkveld graag en in toenemende mate structureel wil deelnemen, geeft aan dat het onderzoek aan kwaliteitseisen voldoet. In de samenwerkingsverbanden zijn er veel situaties waarbij de kwaliteit via peer review wordt besproken en bewaakt.

De commissie constateert dat in het onderzoek gebruik wordt gemaakt van verantwoorde onderzoeksmethoden, gevalideerde vragenlijsten en vastgestelde procedures voor dataverzameling of analysesoftware voor het systematisch verwerken van verzamelde gegevens.

Uit gesprekken blijkt dat de zeswekelijkse researchbijeenkomsten het platform biedt om de methodologische aanpak te borgen, evenals de kenniskringbijeenkomsten per lectoraat. Onderzoekers bespreken daar gericht de dilemma's die ze ervaren en de opties voor onderzoeks aanpak. Het valt de commissie op dat de lectoren en onderzoekers elkaar goed weten te vinden op dit belangrijke thema. Ook de borging langs de lat van de ethische adviescommissie is een belangrijke graadmeter voor de opzet van verantwoord onderzoek, waarbij er ook goed oog wordt gehouden op gebruik van het HAN-Datamanagementplan voor professioneel databeheer en de regels voor toegankelijkheid en vertrouwelijkheid van data. HAN SOCIAAL is succesvol in het binnenhalen van RAAK-projecten en ZonMW-subsidieprojecten, wat met de peer reviews die daarbij worden uitgevoerd, ook een goede garantie geeft voor de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek.

De commissie constateert een veelheid van betrokkenen bij de uitvoering van de showcases. Die veelheid toont enerzijds aan dat het draagvlak intern en extern voor het uitvoeren van de showcases groot is. Onderzoeksmatig echter bevat een veelheid aan stakeholders ook het risico dat dat wat onderzoek is en dat wat project is, door elkaar gaat lopen. Projecten kunnen geslaagd zijn, maar onderzoeksmatig weinig hebben opgeleverd – het omgekeerde is vanzelfsprekend ook mogelijk. Daarnaast kan de regievoering een punt van aandacht worden ten aanzien van de gestelde doelen van het project/showcase. Wie zit er aan het roer (regie) en heeft men bij de uitvoering ook echt het kenniscentrum nodig (onderzoek)? Dit zijn, in de complexe omgeving van de showcases, vragen die steeds gesteld moeten worden. Vanuit onderzoek geredeneerd adviseert de commissie dan ook steeds duidelijk de regie te blijven benoemen alsook de relevantie van het onderzoek binnen de showcases. Anders gezegd: borg wat het aandeel van onderzoek is binnen ieder project en voer daar regie op. Aansluitend wil de commissie daarbij opmerken dat het kenniscentrum zich naast praktijkgericht onderzoek ook bezighoudt met de implementatie en spreiding van kennis, met verbinding en met stimulering, als integraal onderdeel van de onderzoekstaak. Dat doet het kenniscentrum goed.

Conclusie

De commissie constateert dat HAN SOCIAAL duidelijke en relevante, geëxpliciteerde standaarden hanteert voor het voorbereiden en uitvoeren van onderzoek. Deze sluiten aan op de landelijk gangbare eisen voor praktijkgericht onderzoek en zijn in de *HANleiding kwaliteitszorg onderzoek* en ook binnen het kenniscentrum verder uitgewerkt en worden onder medewerkers gedeeld. In interne overleggen (researchbijeenkomsten en kenniskringbijeenkomsten) is de borging van de onderzoeks aanpak en de methodologische verantwoording een vast aandachtspunt. De uitgevoerde onderzoeken voldoen aan deze standaarden.

Onderzoekers en lectoren weten elkaar goed te vinden en staan open voor bespreking van onderzoeksdilemma's en -standaarden. De commissie is positief over de rol van de ethische adviescommissie die alle projectvoorstellen keurt en over de aandacht voor het zorgvuldig omgaan met onderzoeksdata en persoonsgegevens.

HAN SOCIAAL heeft een breed portfolio aan soorten onderzoek (kwalitatief en kwantitatief) en een hoge output aan producten. De commissie ziet ruim voldoende tot goede kwaliteit in de onderzoeksproducten waar zij kennis van heeft genomen. Veel artikelen en publicaties worden opgenomen in peer reviewed tijdschriften en in vakbladen. HAN SOCIAAL is succesvol in het binnenhalen van RAAK en ZonMW subsidies, wat ook graadmeter voor goede

onderzoekskwaliteit is. Bij een klein aantal thema's/projecten adviseert de commissie om scherper oog te houden voor het spanningsveld tussen maatschappelijke relevante onderzoeksvragen en de onderzoeksmethodologische degelijkheid.

De commissie komt op basis van bovenstaande overwegingen voor Standaard 3 tot het oordeel **goed**.

Standaard 4

De onderzoekseenheid realiseert voldoende relevantie op het gebied van:

- *kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein;*
- *de beroepspraktijk en maatschappij;*
- *onderwijs en professionalisering.*

Het onderzoek heeft in voldoende mate impact op de hiervoor omschreven gebieden.

Algemeen

De commissie heeft zich voornamelijk langs de vijf showcases een beeld gevormd van de output aan producten en resultaten en van de impact daarvan op de kennisontwikkeling en -deling, de beroepspraktijk en maatschappij en op het onderwijs en de professionalisering. HAN SOCIAAL is zeer actief en productiever dan van te voren werd ingeschat door het kenniscentrum zelf. Veel doelen en indicatoren worden ruim behaald.

Van oudsher zijn er veel samenwerkingsrelaties met partners uit het werkveld. Met de huidige organisatietransitie gaat er veel aandacht uit naar het versterken van de samenwerking met de opleidingen die onderdeel uitmaken van het sociale domein. Lectoren werken aan een sterkere profilering en duidelijker positionering in het spanningsveld van enerzijds de rol bij het interne onderwijs en anderzijds het onderzoek aan de vraagstukken uit de beroepspraktijk. HAN SOCIAAL probeert onder andere met inzet van sociale media (bijvoorbeeld blogs) zo veel mogelijk partners te betrekken bij haar rol en het onderzoek. HAN SOCIAAL geeft aan dat het relatiebeleid nog verder kan worden uitgewerkt.

Kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein

Output

De doelen van het kenniscentrum worden op het gebied van kennisontwikkeling ruim behaald. Om de twee jaar tot nu toe publiceert HAN SOCIAAL een productenboek met een overzicht van publicaties, methoden en producten die een helder overzicht geven van bereikte resultaten. De commissie vindt dit een aantrekkelijke en overzichtelijke manier van bekendmaking van het palet aan onderzoeken die het kenniscentrum uitvoert. De commissie adviseert dit overzicht meer digitaal toegankelijk te maken voor wetenschappelijke partners en professionele netwerken. Het lukt om vierjaarlijks een promotieonderzoek succesvol af te ronden. Jaarlijks zijn er 20-50 bijdragen aan (inter)nationale congressen, waarvan zeker vijf keynote speakersbijdragen en 15-25 publicaties in peer-reviewed tijdschriften. Ook de hoeveelheid externe middelen (subsidie- en projectaanvragen met 2^e en 3^e geldstroom) voldoet ruimschoots aan de eigen normen.

De commissie constateert dat veel producten en publicaties van HAN SOCIAAL worden geaccepteerd in gerenommeerde tijdschriften, in peer-reviewed onderzoeksprojecten en krijgen navolging via presentaties, lezingen en promotietrajecten. Gezien de grote output adviseert de commissie om de eigen doelstellingen qua kennisontwikkeling naar boven bij te stellen.

Impact

De commissie ziet veel doorwerking van de onderzoeksresultaten en producten binnen het kennisdomein. Bij showcase 1 Leerwerkplaats ervaringsdeskundigheid wordt samen met de Hogeschool Rotterdam en de Haagse Hogeschool een RAAK Publiek aanvraag voorbereid om de kennisontwikkeling verder door te zetten. De bundel De Kracht van Ervaring (showcase 1) trekt veel belangstelling zowel binnen hbo-opleidingen als in landelijke kenniscentra. Bij showcase 2 Werkplaats Sociaal Domein Nijmegen leidt een artikel in het *Journal of Social Intervention* tot een promotieonderzoek naar de lijn Van Passend Onderwijs naar Passende arbeid. Ook participeert men in een promotieaanvraag gericht op de evaluatie van sociale interventies. De vraagstukken Armoede en Eenzaamheid binnen het thema maatschappelijke ondersteuning trekken voldoende middelen uit landelijke ZonMW projecten. Showcase 3 Allianties effectieve jeugdzorg leidt tot publicaties in internationale peer-reviewed tijdschriften en presentaties op het landelijke congres Jeugd in Onderzoek en op het tweejaarlijkse internationale EUSARF conferentie. Het boek Verward in Nederland, uit showcase 4, vindt veel gehoor en gebruik bij allerlei professionals en krijgt vervolg in lezingen en in twee promotietrajecten. Binnen showcase 5 Sociale technologie is een evaluatiemethodiek ontwikkeld voor de evaluatie van de impact van technologie op de kwaliteit van leven van cliënten. Dit leidt tot ook tot bijdragen aan lezingen en symposia.

De commissie is van mening dat HAN SOCIAAL met de concentratie op de vier centrale thema's zijn zichtbaarheid duidelijk heeft vergroot en nog verder kan uitbreiden. De samenwerkingsverbanden met andere kennisinstellingen zijn ruim voldoende aanwezig om daar goed vervolg aan te geven. De lectoren en onderzoekers hebben de ervaring en expertise om daar een goede invulling aan te geven.

Beroepspraktijk en maatschappij

Output

Ook op het gebied van beroep en maatschappij signaleert de commissie dat de doelstellingen ruim worden behaald. Uit jaarverslagen blijkt dat er jaarlijks 10-45 kennisproducten worden gepubliceerd, een symposium/kennisdag met het werkveld wordt georganiseerd, 50-100 lezingen en presentaties/workshop/lezingen in het werkveld worden gehouden, 20-40 artikelen verschijnen in tijdschriften en vakbladen en dat projectresultaten aan opdrachtgevers uit het werkveld of in brede samenwerkingsverbanden worden gepresenteerd. Ook hier kan het kenniscentrum de eigen doelstellingen meer realistisch bijstellen naar het huidige niveau van productie.

Vanuit de gesprekken die de commissie heeft gevoerd constateert de commissie dat de kennisproducten worden gebruikt in na- en bijscholingsprogramma's voor professionals, in verbeterprojecten in werkmethoden bij de partners uit het werkveld. HAN SOCIAAL is succesvol in de samenwerking in professionele netwerken en het werkveld geeft aan dat zij het kenniscentrum steeds beter weten te vinden voor specifieke onderzoeksvragen.

Impact

Vanuit de leerwerkplaatsen vloeien de uitkomsten rechtstreeks terug naar de betrokken partners uit het werkveld/de maatschappij. De waardering en impact blijkt ook uit goede opkomsten bij werkbijeenkomsten en symposia die HAN SOCIAAL met en voor het werkveld organiseert. Binnen het vaak gehanteerde participatief onderzoek is de ontwikkelde kennis toegankelijk voor

alle betrokken partners en zijn er geregeld presentaties voor professionals. Gemeenten en instellingen weten HAN SOCIAAL te vinden in gemeenschappelijke onderzoeksthema's. Bij de showcase uit het thema Relatie burger-professional is de kennis verspreid door letterlijk bij alle betrokken organisaties op bezoek te gaan om teams te inspireren en kennis te delen. Jeugdwerkers kunnen daarmee direct de ontwikkelde instrumenten hanteren om de alliantie tussen burger en professional te monitoren. De impact van het boek *Verward in Nederland* is groot bij allerlei zorginstaties, overheden tot op ministerieniveau en hulpdiensten, maar ook binnen het onderwijs. Doordat werkveldpartners in vrijwel alle onderzoeksprojecten actief partner zijn, is er sprake van een grote impact en doorwerking van onderzoeksresultaten en producten in de beroepspraktijk.

Ook in de adviesraad wisselen partners uit het werkveld van gedachten en zo levert het kenniscentrum een bijdrage aan kennisuitwisseling tussen instellingen in de regio op meer strategisch niveau.

Het aantal vervolgoopdrachten en de mate van bereidheid van organisaties en subsidieverstrekkingen om te investeren in het onderzoek van het kenniscentrum wordt als maat gezien voor de praktische relevantie en de kwaliteit van het onderzoek.

Onderwijs en professionalisering

Output

Richting onderwijs en professionalisering levert HAN SOCIAAL al jaren duidelijke bijdragen, zowel binnen als buiten de HAN en eigen faculteit. HAN SOCIAAL werkt samen met veel opleidingen van FGM en daarbuiten, met name de opleidingen CMV, MWD, PED en SPH, masters Social Work en Pedagogiek, verder Verpleegkunde, Ergotherapie, Logopedie, Creatieve Therapie en Toegepast Psychologie. De participatie varieert van gastlessen, tot betrokkenheid bij de ontwikkeling van onderzoeksleerijnen, minoren, begeleiding van afstudeeronderzoeken en promotietrajecten en bij het bepalen van de centrale thema's in de nieuwe bacheloropleiding Sociaal Werk. Ervaringsdeskundigen participeren in gastlessen en werken mee aan symposia. Ontwikkelde kennis en instrumenten krijgen aandacht in de bachelor en masterprogramma's. Met de huidige organisatorische transitie kan het kenniscentrum de banden met de verwante bachelor en masteropleidingen nadrukkelijker invulling geven, mede doordat HAN SOCIAAL actief partner is in de regiegroep Social Work.

Ook hier worden de gestelde doelen ruimschoots behaald. HAN SOCIAAL neemt deel aan de bijeenkomsten van curriculumcommissies van de ISS bacheloropleidingen en de evaluatiebijeenkomsten van de masteropleidingen. Er participeren jaarlijks 160-300 studenten en 15-35 docenten in het onderzoeksprogramma.

De commissie adviseert de veelheid aan activiteiten richting onderwijs meer te kanaliseren, zodat ook betere borging mogelijk wordt. De huidige transitie en herpositionering van het kenniscentrum biedt daartoe het moment. De commissie adviseert daarbij mede gebruik te maken van de HAN Academy voor professionalisering van docenten en studenten op onder andere onderzoeksgebied.

Impact

De commissie constateert aan de hand van de showcases en uit de gesprekken die zij heeft gevoerd met opleidingsvertegenwoordigers dat HAN SOCIAAL erin slaagt om vernieuwing in het onderwijs te brengen door actuele, relevante maatschappelijke en regionale ontwikkelingen te

adresseren, zowel inhoudelijk (bijvoorbeeld zelfregie of sociale technologie) als onderzoeksmatig (bijvoorbeeld omgang met cliëntparticipatie). In de curricula van SPH en Pedagogiek is bijvoorbeeld structureel meer aandacht ingebracht voor het werken met ervaringsdeskundigheid. Docentonderzoekers nemen deze kennis en ervaring mee in het docententeam en in het onderwijs. HAN SOCIAAL is succesvoller in het structureel binden van docenten aan het onderzoek, wat de band met de opleidingen verder versterkt en de aandacht voor onderzoeksvaardigheden vergroot.

Conclusie

De commissie constateert dat HAN SOCIAAL er in slaagt om de driehoek onderzoek-onderwijs-werkveld goed in te richten. De commissie is onder de indruk van de omvangrijke publicatieproductie en van de netwerken en partnerschappen met de beroepspraktijk en het kennisdomein. Het kenniscentrum heeft een groot bereik. HAN SOCIAAL heeft een significante impact op ontwikkelingen in het werkveld en op vernieuwingen in het onderwijs. In de goede regionale netwerken wordt duidelijk wat het kenniscentrum aan kwalitatief goed onderzoek en producten/instrumenten oplevert. HAN SOCIAAL kan het geheel aan activiteiten nog meer spiegelen aan de vier centrale thema's en daarmee de activiteiten kanaliseren en de middelen efficiënter inzetten. Dat maakt ook de borging van het geheel aan activiteiten overzichtelijker. De doelstellingen kunnen ruim naar boven worden bijgesteld, aangezien het kenniscentrum al jaren veel succesvoller en productiever is dan in de jaarverslagen verantwoord wordt. De doelstellingen kunnen dichter bij de eigen ambities worden geformuleerd. De commissie ziet dat er mogelijkheden zijn om verdere synergie en winst te behalen zonder dat dat hoeft te leiden tot over-formalisering in de zin van meer overleg, meer schijven en meer verantwoording. Het kenniscentrum kan zich verder ontwikkelen van activiteitsniveau naar meer systeemniveau door de rollen van het kenniscentrum binnen het instituut Social Work meer te concretiseren. Ook kan het kenniscentrum het gebruik en de impact van de projecten in het werkveld en onderwijs meer monitoren. Dit kan meer structureel worden vastgelegd, bijvoorbeeld meting van het aantal downloads.

De commissie komt op basis van bovenstaande overwegingen voor Standaard 4 tot het oordeel **goed**.

Standaard 5

De onderzoekseenheid voert regelmatig en systematisch evaluaties uit van de onderzoeksprocessen en resultaten. Aan de uitkomsten daarvan verbindt de onderzoekseenheid waar nodig verbeteringen.

Systeem van kwaliteitszorg

In 2016 is het *Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (BKO) 2016-2022* uitgewerkt in de *HANdleiding Kwaliteitszorg Onderzoek*. Dit biedt een helder kader voor een sluitende kwaliteitscyclus op het niveau van de onderzoekslijnen en –projecten met beschrijving van doelstellingen, normen, instrumenten, actoren en evaluatiecycli. De lectoren zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de eigen onderzoekslijnen en delen ervaringen en bewaken de kwaliteit in de researchbijeenkomsten, kenniskringmeetings en lunchbijeenkomsten. Structureel worden projecten geëvalueerd met de samenwerkingspartners. Een methode voor dialogische evaluatie wordt op kleine schaal toegepast. Impact en waardering worden gemeten via schriftelijke vragenlijsten. Dit kan nog structureler in kaart worden gebracht. Iedere vier jaar wordt met de continueringsaanvragen van de lectoraten ook gereflecteerd op de noodzaak, kwaliteit, productiviteit en impact van de lectoraten. Daarbij worden alle stakeholders betrokken: werkveld, onderwijs en directies van instituten.

Het kenniscentrum HAN SOCIAAL geeft aan dat het werkt aan de ontwikkeling van instrumenten om innovatieve projecten beter te monitoren en succes- en faalfactoren in kaart te brengen. De commissie constateert dat het kenniscentrum oog heeft voor het regelmatig evalueren van onderzoeksprocessen en resultaten. De PDCA-cyclus is in de organisatie verweven in de projectwerkwijze. Wel kan dit nog meer structureel worden doorgezet naar een verslagleggingscyclus (tot op faculteits- en CvB niveau) en gerichte verbeteracties. De commissie signaleert gerichte verbeteracties, maar kan niet altijd traceren op basis waarvan deze plaatsvinden. Er is aantoonbaar doorgegaan in het verlengde van de uitkomsten van de vorige visitatiebeoordeling (2011). Zoals bij de vorige standaarden al is aangegeven, kunnen het aantal doelen en de gehanteerde normen meer aansluiten op de ambities en productiviteit van het kenniscentrum.

Conclusie

De commissie is van mening dat HAN SOCIAAL een adequaat systeem van kwaliteitszorg heeft en een verbeteringsgerichte kwaliteitscultuur. De uitvoering en verslaglegging kan worden aangescherpt, langs de lijnen van beter aansluitende doelen en normen.

De commissie komt op basis van bovenstaande overwegingen voor Standaard 5 tot het oordeel **voldaan**.

3. Eindoordeel

Oordelen op de standaarden

De visitatiecommissie komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Onderzoeksprofiel en onderzoeksprogramma</i>	Voldoende
<i>Standaard 2 Randvoorwaarden</i>	Goed
<i>Standaard 3 (Methodische) kwaliteit van onderzoek</i>	Goed
<i>Standaard 4 Resultaten en impact</i>	Goed
<i>Standaard 5 Kwaliteitsborging</i>	Voldaan

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels vastgelegd in het *Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek 2016-2022* van de Vereniging Hogescholen (oktober 2015).

Voorwaarde om te komen tot een positief eindoordeel is een voldoende score op Standaard 3.

Het kenniscentrum HAN SOCIAAL presteert goed, zowel kwalitatief als kwantitatief. De hoge ambities gaan gepaard met een substantiële input van mensen en middelen en met een goede, omvangrijke output. Er wordt veel bereikt met de beschikbare middelen. De commissie heeft veel enthousiasme en werkplezier ervaren bij de stakeholders in de showcases. HAN SOCIAAL houdt zich goed staande in de organisatiestructurering binnen de HAN en slaagt er in goede contacten te onderhouden binnen de driehoek onderwijs-onderzoek-werkveld. Het kenniscentrum wordt herkend en erkend om de expertise en onderzoeksresultaten. Er is een grote opbrengst aan onderzoeksresultaten die grote impact en waardering hebben in het werkveld en in het onderwijs. Algemeen aandachtspunt is de verdere aanscherping van de missie en de normen voor de onderzoeksstandaarden.

Drie standaarden worden gewaardeerd met het oordeel 'goed' en een standaard met het oordeel 'voldoende'. De vijfde standaard is beoordeeld met 'voldaan'. Op basis hiervan beoordeelt de visitatiecommissie de kwaliteit van het onderzoek en de organisatie van Kenniscentrum HAN SOCIAAL van Hogeschool van Arnhem en Nijmegen als **goed**.

Aanbevelingen

Onderstaande aanbevelingen zijn geen beoordelingen, maar zijn bedoeld ter ondersteuning voor de verdere voortgang en kwaliteitsverbetering van HAN Sociaal. Kern van de aanbevelingen vormt de boodschap om het vele en goede dat door het kenniscentrum met veel enthousiasme ondernomen en geproduceerd wordt, beter te borgen, zowel wat betreft de inhoudelijke kant van het onderzoek als wat betreft de structurele inbedding.

Standaard 1

De commissie adviseert om de relatie tussen de missie, de vier thema's en de vijf lectoraten aan te scherpen. Formuleer een duidelijke inhoudelijke lijn, afgestemd met het onderwijs, en maak deze zichtbaar. Bepaal vanuit de kernopdracht – onderzoek – een in de regio (en wellicht ook daarbuiten) onderscheidende visie, gebaseerd op de stevige expertise in de afzonderlijke lectoraten.

De commissie adviseert de vraagstukken vanuit het werkveld en vanuit het onderwijs consequent te blijven toetsen aan de vier centrale thema's en daar gerichte keuzes aan te verbinden om de focus op de vier thema's te kunnen behouden. Daarmee borgt het kenniscentrum zijn relevantie voor werkveld en onderwijs.

De commissie adviseert het kenniscentrum om de rol, die het in de landelijke en internationale kennisfora speelt, ook expliciet in de ambities tot uitdrukking te brengen.

Standaard 2

De commissie is van mening dat de huidige organisatieveranderingen en de directe betrokkenheid bij de opzet van de nieuwe bacheloropleiding Social Work een goede mogelijkheid biedt om een duidelijke positie in te nemen in de nieuw te vormen academie – als het gaat over structuur en planning – en het nieuw te vormen curriculum Social Work – als het gaat om de inhoud. Formuleer deze positie.

Bovenstaand advies geldt ook voor de relatie van het kenniscentrum met de overige relevante opleidingen van de HAN: bepaal wat betreft de structuur steeds de positie (wat mogen we?) en de rol naar de inhoud (wat brengen we in?).

HAN SOCIAAL is er voorgaande jaren in geslaagd een aantal vaste onderzoekers in te zetten op langer lopende onderzoeksprojecten. De commissie adviseert dit in de toekomst voort te zetten teneinde het onderzoeksprofiel goed te blijven borgen en zo voldoende massa in huis te houden voor een goede continuïteit.

De commissie deelt de zorg van HAN Sociaal over de mogelijke reductie van middelen uit de eerste geldstroom. Het zou goed zijn hieromtrent een meerjaren convenant te sluiten, waardoor de beschikbaarheid van middelen en mensen voor de uitvoering van de onderzoeksprojecten gegarandeerd wordt.

De commissie adviseert het kenniscentrum om de rol van de adviesraad als reflectie- en referentieorgaan voor het onderzoek te versterken ten einde de strategie van HAN Sociaal regelmatig kritisch te laten toetsen.

Standaard 3

In de complexe omgeving van projecten, met een veelheid aan stakeholders, kunnen zowel de regievoering als de relatie onderzoek/project diffuus worden. Vanuit het onderzoek geredeneerd adviseert de commissie om als kenniscentrum steeds duidelijk de regie te blijven benoemen, alsook de relevantie van het onderzoek binnen de projecten van het kenniscentrum. Anders gezegd: borg wat het aandeel van onderzoek is binnen ieder project en voer daar regie op.

In relatie tot bovengenoemde complexiteit is het voor de kwaliteit van onderzoek belangrijk om het (onderling) vanzelfsprekende te expliciteren en vast te leggen. De commissie adviseert dan ook om zowel het proces als de uitkomsten van het onderzoek via monitoring steeds te koppelen aan de oorspronkelijke opzet ervan om zo heel expliciet zicht te houden op de procesgang van ieder project.

De commissie adviseert om de showcase systematiek verder uit te bouwen. Het is een bijzonder interessante en relevante methodiek om onderzoek, onderwijs en praktijk met elkaar te verbinden

De commissie adviseert bij ieder onderzoek duidelijk te articuleren wie de initiator is en hoe de wetenschappelijke onafhankelijkheid is geborgd.

Standaard 4

De doelstellingen met betrekking tot de dynamiek en output verdienen een update, aangezien het kenniscentrum al jaren veel succesvoller en productiever is dan de normen aangeven. De commissie adviseert om de doelstellingen dichterbij de eigen ambities en de realisatie daarvan te formuleren.

De commissie adviseert het productenboek met een overzicht van publicaties, methoden en producten die een helder overzicht geven van bereikte resultaten, meer digitaal toegankelijk te maken voor wetenschappelijke partners en professionele netwerken.

Standaard 5

De commissie is van mening dat HAN SOCIAAL een adequaat systeem van kwaliteitszorg heeft en een verbeteringsgerichte kwaliteitscultuur. De uitvoering en verslaglegging kan worden aangescherpt door ook in het kader van de kwaliteitsborging de eigen doelstellingen qua kennisontwikkeling omhoog bij te stellen.

De commissie adviseert om het gebruik en de impact van de resultaten van het kenniscentrum in onderwijs en werkveld te monitoren, want dit is niet altijd goed vastgelegd – ontwikkel hiertoe een monitor/evaluatie systeem.

Algemeen

Het College van Bestuur van de HAN heeft de commissie verzocht te reflecteren op: de gezamenlijke ontwikkeling van de opleiding Sociaal Werk en op de verbinding in de driehoek krachtige leeromgevingen, meer specifiek de verbinding onderwijs – onderzoek.

Zoals in deze beoordelingsrapportage en in de aanbevelingen is geformuleerd, is de commissie van mening dat de verbinding tussen onderwijs en onderzoek verder kan worden versterkt. HAN SOCIAAL en de opleidingen in het domein Social Work kunnen meer samenwerken vanuit een gezamenlijk vastgestelde missie en visie. Gezamenlijke focuspunten ondersteunen dit en geven richting. Daarmee kan de HAN ook meer als eenheid de verbinding met het werkveld aangaan. Met een gezamenlijke visie en missie, is het voor het werkveld duidelijk waar de HAN (onderwijs en onderzoek) voor staat en waar het voor gaat. Het kenniscentrum en de Sociaal Werk opleidingen zijn krachtige partners om samen met het werkveld de belangrijke en grote vraagstukken uit het regionale werkveld in kaart te brengen en aan te pakken. Van daaruit kan ook meer kennis (inter)nationaal worden gegeneraliseerd en kan een breed palet aan projecten worden uitgerold.

De inzet van het kenniscentrum bij de opzet en ontwikkeling van de nieuwe bachelor Social Work is daarbij een goede ontwikkeling. Dit kan krachtig worden doorgezet met de afsluiting van een meerjaren convenant tussen het onderwijs en het onderzoek omtrent de beschikbaarheid van mensen en middelen, zodat er meer continuïteit kan ontstaan voor de uitvoering van de onderzoeksprojecten en voor de inzet in het onderwijs. Dit vergt goede afstemming tussen de missie, visie en de centrale thema's van onderwijs en onderzoek.

Bijlagen

Bijlage 1 Bestudeerde documenten

De commissie heeft de volgende documenten ingezien en bestudeerd:

- Kritische Reflectie Visitatie Kenniscentrum HAN SOCIAAL, oktober 2017
- HAN Instellingsplan 2016-2020 (onderzoeksvisie)
- Missie en visie HAN SOCIAAL 2015
- Onderzoeksprogrammering HAN SOCIAAL 2012
- Adviesraad HS-ISS uitgangspunten en samenstelling, november 2012
- CV's lectoren en onderzoekers HAN SOCIAAL
- Faculteit GGM Onderzoek en onderwijs, september 2016
- Verbinden en versterken, Koersplan FGGM 2016-2020, september 2016
- Onderzoeksproducten uit vijf showcases: Ervaringsdeskundigheid, WSDN, Goede alliantie, MATCH, Powertools
- HANdleiding Kwaliteitszorg Onderzoek, uitwerking Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek 2016-2022, maart 2016
- Handleiding Onderzoek bij het Kenniscentrum HAN SOCIAAL, februari 2017
- Gedragscode Onderzoek met mensen, januari 2017
- Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo, HBO raad, augustus 2010
- Jaarbeeld HAN SOCIAAL 2011, juni 2011
- HAN SOCIAAL kennisproducten 2013 en 2015
- Activiteiten en producten overzicht 2015, 2016, 2017
- Projecten HAN SOCIAAL 2015-heden
- Evaluatierapport Onderzoekseenheid HAN SOCIAAL 2011, maart 2011
- Plan van aanpak naar aanleiding van externe evaluatie 2011
- Jaarverslagen 2011 t/m 2016 kenniscentrum HAN SOCIAAL
- Verslag project reviewen 2013-2014
- Review criteria onderzoek
- Formulier evaluatie impact en waardering onderzoek HAN SOCIAAL

Bijlage 2 Bezoekprogramma

Tijd	Activiteiten	Deelnemers
8.45-9.00	Aankomst en ontvangst panel	
9.00 – 9.45	Intern paneloverleg	
9.45-10.45	Gesprek met CvB, FD, IDen, BMW, lectoren	<ol style="list-style-type: none"> 1. Janneke Hoekstra (Faculteitsdirecteur Techniek namens CvB) 2. Saskia van der Lyke (Faculteitsdirecteur GGM) 3. Annet Laarman, Instituutsdirecteur Sociale en Pedagogische Studies (ISPS) 4. Jetty Schaap, Instituutsdirecteur Maatschappelijke en Sociaal-culturele Studies (IMSS) 5. Marion van Hattum, lector Werkzame Factoren in Jeugd- en Opvoedhulp (WFJO) 6. Bauke Koekkoek, lector Sociale en Methodische Aspecten van Psychiatrische Zorg (SMAPZ) 7. Jan-Pieter Teunisse, lector Levensloopbegeleiding bij Autisme (LbA) 8. Lisbeth Verharen, lector Versterken van Sociale Kwaliteit (VSK) STANDAARDEN 1 EN 2
10.45-11.00	Intern overleg panel	
11.00-12.00	Gesprek met (associate) lectoren en (senior) onderzoekers van het kenniscentrum	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marion van Hattum, lector WFJO 2. Maaïke Hermsen, ass. lector Zorg voor Mensen met een Verstandelijke Beperking (ZMVB) 3. Erik Jansen, ass. lector VSK 4. Marieke de Greef, onderzoeker en promovendus WFJO 5. Maarten Kwakernaak, onderzoeker VSK 6. Maurice Magnée, senioronderzoeker LbA 7. Willem Verstegen, onderzoeker SMAPZ 8. Joos Meesters, promovendus / kenniskringlid VSK STANDAARDEN 1, 2 EN 5
12.00-12.45	Lunch en intern overleg panel	
12.45-13.00	Korte presentatie van alle 3 de showcases	Lector(en), stakeholders onderwijs, docenten, docent-onderzoekers studenten; werkveld; kennisdomein (voor de namen zie hieronder)**. STANDAARDEN 3 EN 4

13.00-13.35	<p>Carrouselgesprekken vanuit de 3 showcases aan de gesprekstafel.</p> <p>Showcase 1 25 minuten binnenkring, 10 minuten buitenkring</p>	<p>MATCH:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Thijs Beckers, GGZ professional MET GGZ / externe onderzoeker 2. Harm Gijsman, senior-onderzoeker, hoofd zorgprogramma EPA Pro Persona 3. Bauke Koekkoek, lector SMAPZ 4. Jodie Liebrand, oud-student Toegepaste Psychologie (TP) 5. Niels Mulder, hoogleraar Public Mental Health, Erasmus Universiteit 6. Anke Peters, GGZ professional Pro Persona / student Master Advances Nursing Practice HAN 7. Willem Verstegen, onderzoeker SMAPZ 8. Leon van Woerden, docent Verpleegkundige Studies (IVS) & kenniskringlid SMAPZ <p>STANDAARDEN 3 EN 4</p>
13.35-13.50	Intern paneloverleg	
13.50 - 14.25	<p>Carrouselgesprekken vanuit de 3 showcases aan de gesprekstafel.</p> <p>Showcase 2 25 minuten binnenkring, 10 minuten buitenkring</p>	<p>Powertools</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anita Cremers, lector Co-Design Hogeschool Utrecht (HU) 2. Erik Jansen, ass. lector VSK 3. Anouk van Laarhoven, oud-student Toegepaste Psychologie 4. Maurice Magnée, senioronderzoeker LbA / HAN SOCIAAL 5. Jan-Pieter Teunisse, lector LbA 6. Astrid Timman, docent Creatieve Therapie, IVPS, HAN) 7. Thijs Waardenburg, docent Communicatie en Media Design HU 8. Rosa de Vries, oud-student, afgestudeerd binnen Powertools en nu als onderzoeker verbonden aan het project en het lectoraat Co-Design van de HU <p>STANDAARDEN 3 EN 4</p>
14.25-14.40	Intern paneloverleg	
14.40 - 15.15	<p>Carrouselgesprekken vanuit de 3 showcases aan de gesprekstafel.</p> <p>Showcase 3 25 minuten binnenkring, 10 minuten buitenkring</p>	<p>Ervaringsdeskundigheid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sanne Dierick, (oud-)student Sociaal Pedagogische Studies (SPH) 2. Levi van Dijk, ervaringsdeskundige 3. Bea Jonker, docent ISPS / Pedagogiek 4. Maaïke Hermsen, ass. lector ZMVB 5. Shireen van Rosmalen-Kaijardoe, Innovator Karakter Kinder- en Jeugd Psychiatrie 6. Sofie Sergeant, coördinator onderwijs & onderzoeker Kennisinstelling Disability Studies in Nederland 7. Paul Vogels, docent IMSS / Sociale Studies Deeltijd <p>STANDAARDEN 3 EN 4</p>
15.15-16.00	Intern overleg panel	

16.00-16.45	Aanvullend vragenronde panel <-> buitenkring	<p>Toegevoegd om beide partijen de gelegenheid te geven om na een korte overlegronde specifieke kwesties aan de orde te stellen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Annet Laarman, ID ISPS (en als achterwacht Jetty Schaap ID IMSS) 2. Marion van Hattum, lector WFJO 3. Maaïke Hermsen, ass. lector ZMVB 4. Erik Jansen, ass. lector VSK 5. Bauke Koekkoek, lector SMAPZ 6. Jan-Pieter Teunisse, lector LbA 7. Lisbeth Verharen, lector VSK <p>ALLE STANDAARDEN</p>
16.45-17.15	Intern overleg panel	
17.15-17.45	Terugkoppeling panel	<p>Korte terugkoppeling door het panel; in principe geen vragenronde.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Annet Laarman, ID ISPS (en als achterwacht Jetty Schaap ID IMSS) 2. Marion van Hattum, lector WFJO 3. Maaïke Hermsen, ass. lector ZMVB 4. Erik Jansen, ass. lector VSK 5. Bauke Koekkoek, lector SMAPZ 6. Jan-Pieter Teunisse, lector LbA 7. Lisbeth Verharen, lector VSK 8. Frank Vonk, adviseur kwaliteit zorg SUOO HAN 9. Nanske Wilholt, adviseur onderzoek SUOO HAN
17.45	Afsluiting bezoekdag	

Bijlage 3 Deskundigheid leden visitatiecommissie en lead-auditor

1	De heer dr. A. Reverda, voorzitter (deskundige praktijkgericht onderzoek), professor/lector Research Centre on Social Integration en Scientific director NEIMED.
2	De heer F. Bovenberg, (werkvelddeskundige), directeur-bestuurder Maatschappelijke dienstverlening Flevoland
3	Mevrouw drs. H. Jumelet (onderwijsdeskundige), domeindirecteur Gezondheidszorg Sport en Welzijn
4	Mevrouw ir. M. Dekker-Joziasse werkt als senior auditor/adviseur bij NQA en fungeerde als secretaris van de commissie.

Bijlage 4 Onafhankelijkheidsverklaringen leden visitatiecommissie

Netherlands Quality Agency

NQA

Hogeschool

van Arnhem en Nijmegen

Verklaring van onafhankelijkheid (visitatie)

Ondergetekende: F. Bovenberg

Lid van het visitatiepanel van de onderzoekseenheid: Kenniscentrum HAN Sociaal

Visitatie datum: 16.11.2017

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde onderzoekseenheid noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen onderzoekseenheid en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan de onderzoekseenheid of activiteiten van de onderzoekseenheid heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
  - o de lector;
  - o de medewerkers van de kenniskring;
  - o de overige gespreksgenoten van het visitatiepanel tijdens de visitatiedag;
  - o de overige visitatiepanelleden.

Naam: F. Bovenberg

Geboortedatum: 15-07-1957

Datum: 10 April 2017

Handtekening: [Handwritten signature]

Verklaring van onafhankelijkheid (visitatie)

Ondergetekende: dr. A.Reverda

Lid van het visitatiepanel van de onderzoekseenheid: Kenniscentrum HAN Sociaal

Visitatiedatum: 16 november 2017

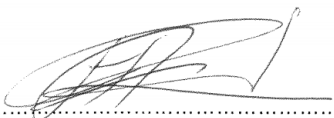
Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde onderzoekseenheid noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen onderzoekseenheid en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan de onderzoekseenheid of activiteiten van de onderzoekseenheid heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
  - o de lector;
  - o de medewerkers van de kenniskring;
  - o de overige gespreksgenoten van het visitatiepanel tijdens de visitatiedag;
  - o de overige visitatiepanelleden.

Naam: A. Reverda

Geboortedatum: 12 augustus 1952

Datum: 11 april 2017.

Handtekening: .....

Verklaring van onafhankelijkheid (visitatie)

Ondergetekende: .....

Lid van het visitatiepanel van de onderzoekseenheid.....

Visitatiedatum: .....

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde onderzoekseenheid noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen onderzoekseenheid en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan de onderzoekseenheid of activiteiten van de onderzoekseenheid heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
  - o de lector;
  - o de medewerkers van de kenniskring;
  - o de overige gespreksgenoten van het visitatiepanel tijdens de visitatiedag;
  - o de overige visitatiepanelliden.

Naam: Heleen Jumelet

Geboortedatum: 18-06-1964

Datum: 10 April 2017

Handtekening:

Verklaring van onafhankelijkheid (visitatie)

Ondergetekende: ..... mevrouw ir. M. Dekker-Joziase.....

Secretaris van het visitatiepanel van de onderzoekseenheid ..... HAN Sociaal

Visitatie datum: ..... 16 november 2017

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde onderzoekseenheid noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen onderzoekseenheid en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan de onderzoekseenheid of activiteiten van de onderzoekseenheid heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
  - o de lector;
  - o de medewerkers van de kenniskring;
  - o de overige gespreksgenoten van het visitatiepanel tijdens de visitatiedag;
  - o de overige visitatiepanelliden.

Naam: ..... Marga Dekker-Joziase

Geboortedatum: 22-09-1965

Datum: 26-06-2017

Handtekening: .....